No. 139.

VLISSINGSCHE COURANT.

Maandag 20 November.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2.50. Advertentien worden geplaatst à 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elke regel daarboven 20 Ct., behalve 35 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk. Brieven franco.

Geene meerdere lasten.

In ons programma, zeiden wij, het heil des volks zij de hoogste wet en de heer ALBARDA maakte er op hetzelfde oogenblik de titel van zijn geschrift van. —

De *Tydgenoot* zegt, *neen*, er is eene hoogere wet de EERLIJKHEID; — maar sedert wanneer is de nuttigheid en de noodzakelijkheid en de regtvaardigheid van de eerlijkheid gescheiden? In tijds zijn staat van onvermogen te verklaren, dat is noodzakelijk, regtvaardig en eerlijk. — Is het het volk, dat zich in de schulden heeft gestoken? Is het het volk, dat er de schuld van heeft, dat het geen meer lasten kan dragen? Wat wij hebben, dat willen wij geven, maar ons uit te putten, om al minder en minder te kunnen geven, dat is tot schade van de rentheffers een zelfmoord begaan, dat is onregtvaardig en oneerlijk. — Lees toch, lees toch *Tydgenoot* de belastings-wetten die reeds bestaan, zie hoe daardoor menig eerlijk bedrijf wordt belemmerd, sla uwe oogen links en regts en gij zult zien verarming. — Het is met cijfers middagklaar aan te wijzen, hoe elke leening, elke vermeerdering van renten en daardoor noodig gewordene belastingen, tevens de kapitalen in weinige handen hebben gespeeld en velen tot den bedelstaf hebben gebragt. — De man, die in het zweet zijns aanschijns zijn geheel leven lang voor de zijnen heeft gewerkt, heeft een derde van de vruchten van zijnen arbeid aan de schatkist geofferd, dat een derde was hem een toevlugt voor den ouden dag, een middel van opkomst voor zijne kinderen geweest, het is verloren.

En nu zoude men zeggen, wij moeten eerlijk zijn, wij moeten nog meer geven, wij moeten dus nog meer bedelaars maken tot dat eindelijk onze schuldeischers zelve de slagtoffers onzer geveinsde eerlijkheid zullen zijn, neen die schijn-eerlijkheid is niet de onze, al wat wij zedelijks in ons hebben verheft zich daartegen. —

Een man, doorkneed in financiele zaken, die hoogen prijs op het crediet stelde en ons bankroet of faillissement of uitdelging der uitgestelde schuld met ijver bestreed, wilde een schandpaal oprigten voor de natien, die hare renten niet betaalden, maar hij zonderde er van uit hen, die door nood gedwongen niet meer alles betalen konden en toch deden, wat zij vermogten. — Hij was niet onbillijker jegens de natien, dan elk redelijk schuldeischer het is, jegens eenen ongelukkigen schuldenaar. — Dat wij toch in tijds gehoor aan de harde wet der noodzakelijkheid geven, opdat wij niet waarlijk oneerlijk worden; dat de zoo verderfelijke politieke volharding ons eene les zij, om niet in eene nog ergere finantiele volharding te vervallen, waarmede de laatste hulpbronnen van het lieve vaderland zullen verloren gaan. —

NIEUWSTIJDINGEN.

TURKIJE.

KONSTANTINOPEL, den 25. October. Op bevel van de Porte, waren in de omstreken van Vrana, 500 recruten geligt. Toen men deze naar de stad wilden brengen, verzetten zij zich en kwamen in opstand. De Turksche bevolking der omliggende dorpen vereenigde zich met hen en de Albanesche eskorte liet zich door lust op buit verleiden, om met het Turksche landvolk gemeene zaak te maken, zoodra zij merkte, dat de muiters een aanval op de stad wilden doen. Eene bende van verscheidene duizenden menschen drong daarop in de stad, verdreef de militie soldaten, die de gouverneur hen tegenstelde, en maakte zich aan de grootste gruwelen jegens de Christen bevolking schuldig. De kommandant der militie trok met het gering overschot zijner soldaten in de citadel. De toomelooze muiters vielen nu de woningen der Christenen aan, mishandelen alles wat den geringsten tegenstand bood, namen de vrouwen en meisjes mede, plunderden ook de kerken, van welke zij er twee in brand staken, en woedden ongehinderd 24 uren voort. Den volgenden dag waren de rebellen voornemens naar Nissa te trekken, om ook aldaar de Christenen te plunderen. De pacha van die stad maakte zich gereed, om de stad tegen den bedreigden aanval te beschermen.

De Russische gezant, de heer *Titof*, heeft onmiddelijk een nota aan den Reiseffendi gezonden, om genoegdoening nopens de Grieksche Christenen aangedane gruwelen te vorderen.

DUITSCHLAND.

HAMBURG, den 10. November. Onze *Neue Zeitung* behelst het volgende artikel: « Luidens heden morgen ontvangene brieven, is de stad Wexiö, in Zweden, door eenen vreesselijken brand tot op drie huizen na vernield geworden. Nadere bijzonderheden ontbreken nog."

ENGELAND.

LONDEN, den 11. November. Men verneemt, dat de Russische Grootvorst *Michaël*, ten blijke zijner bijzondere tevredenheid over den spoed en de gemakkelijkheid, waarmede de stoomboot *Blac Engle*, Z. K. H. naar Rotterdam heeft overgebragt, den kapitein van dat vaartuig met een' kostbaren diamanten ring heeft beschonken, en den stuurman en machinist eene geldelijke vereering ter hand doen stellen, alsmede dat hij tachtig ponden sterling gegeven heeft, om onder de verdere equipage te worden verdeeld.

— De procureur-generaal van Ierland heeft eenige nieuwe punten van beschuldiging tegen *D. O'Connell c. s.* aan den groot jury toegezonden. Men schijnt echter het voornemen, om verder gevolg aan de zaak te geven, althans voor het oogenblik te hebben laten varen.

— Een der chefs der Rebeccaïten heeft 34 mede beschuldigden genoemd, van welke reeds 25 in handen der justitie zijn.

— Den 4. September zijn de beide schepen *Erebus* en *Terror*, welke op hooger last, onder de bevelen van Kapitein *James Ross* en van Kapitein *Crozier* eenen ontdekkingstogt naar de Zuidpoolstreken hebben gedaan, te Falkstone binnengeloopen. Reeds zijn er belangrijke en uitvoerige mededeelingen, nopens deze reizen bekend gemaakt, welke (zoo zij door het authentiek verslag bevestigd worden) regt geven, om dezen kruistogt niet slechts den langdurigsten, maar ook den gelukkigsten en den vruchtrijksten van alle sedert *Cook* naar het Zuidelijk halfrond uitgezonden expeditiën te noemen.

FRANKRIJK.

— Bij eene wet van 16. Julij 1840 is een crediet verleend van 28 millioen tot het bouwen van 14 stoomschepen, elk van 450 paardenkrachten. De meeste dezer schepen zijn gereed, en zullen spoedig in dienst worden gesteld.

— Te Mentz is, waarschijnlijk op dit oogenblik, door den aldaar zittende krijgsraad een doodvonnis geslagen tegen een deserteur, voor wien zich om de bijzondere omstandigheden, de algemeene belangstelling verklaart, en ten wiens behoeve ook waarschijnlijk alreeds, bij een smeekschrift, de menschlievende tusschenkomst der Koningin, tot het verwerven van zijn pardon, ingeroepen is. De zaak is deze:

Reeds in het begin van dit jaar, verscheen voor den 1e krijgsraad van de 1e divisie, zitting houdende te Parijs, de artillerist *Gardy*, beschuldigd van desertie. Hij had zijne vanen verlaten, om zijn beroep van schrijnwerker en timmerman voort te zetten, ten einde in de behoefte te voorzien van zijne moeder en van zijne beminde, die beide in nooddruftige omstandigheden verkeerden. Alvorens zich in dienst te bevinden, had hij zich herhaalde malen door blijken van moed en braafheid doen onderscheiden; zoo onder anderen, had hij bij den brand van den Italiaanschen schouwburg, een kistje met bankbiljetten gered en geweigerd eenige belooning daarvoor aan te nemen.

Ditmaal vrijgesproken, was hij, tot volbrenging van zijnen dienstijd, naar zijn regement terug gezonden. Het regement werd verplaatst naar Mentz en *Gardy* volgde hetzelve; maar het verwijderd zijn van zijne moeder en zijne beminde, werd hem weldra ondragelijk; hij verliet andermaal zijn korps en kwam in de hoofdstad terug, om er zich op nieuw aan den arbeid te wijden. Het duurde niet lang of hij werd door de gendarmerie gearresteerd en terug gevoerd in de eigen gevangenis, uit welke hij onlangs ontslagen was geworden. Zijn korps te Mentz in garnizoen liggende, is het evenwel daar, dat hij ditmaal te regt zal moeten staan voor den krijgsraad, en op dezen zal de droeve verpligting berusten, om het doodvonnis, overeenkomstig de wetten, tegen hem te slaan.

Zijne beminde zich in staat van zwangerschap bevindende, heeft hij inmiddels den wensch te kennen gegeven, dat hem vergund mogt worden, voor zijne overbrenging, veroordeeling en strafvoltrekking, zich wettiglijk met haar in het huwelijk te verbinden. Dit was hem toegestaan, en nu zag men dezer dagen aan den burgerlijken stand der mairie, de beide volgende tooneelen van weelde, vreugde en geluk; en van armoede, weedom en ellende. Eerst verscheen er, om zijn huwelijk te doen inschrijven een jong, vrolijk paar uit die bevoorregte standen, die bij zoodanige plegtige gelegenheden, niets behoeven te ontzien, om praal en luister aan den dag te leggen; toen dit prachtig uitgedoschte paar, omstuwd van eenen stoet van bloedverwanten en bruilofts-genoodigden de mairie weder verliet, verscheen er een tweede paar; maar welk een verschillend tooneel; met waggelenden en schier bezwijkenden tred naderde eene jonge vrouw met roodbekrelen oogen, geen diadeem, geen krans, zelfs niet het geringste bloempje, gaf te kennen, dat ook zij, die bekrachtiging der wetten kwam inroepen, bij den band die zij voor haar verder leven, met haren geliefde ging knoopen; maar nevens haar, en aan de zorgvolle wijze, op welke hij haar ondersteunde, erkende men den bruidegom, trad een jong militair, wiens mannelijk gelaat, eene diepe en droeve zielsaandoening verried; slechts twee eenvoudige ambachtslieden waren de getuigen van dit tweede paar, het had evenwel ook zijn meer luisterrijk gevolg, te weten een officier van den staf en een geleiden van gendarmes. De bruidegom was *Gardy*, wien te Mentz zijn doodvonnis verbeidde.

Op de vraag, door den officier van den burgerlijken stand, aan de droeve bruid, die weldra echtgenoot, maar ook weldra weduwe zal wezen, gerigt, of zij den bruidegom *Gardy* tot haren man begeert, slaakt zij een akeligen gil en valt zij in onmagt; tot zich zelve teruggebragt, hoort men flaauw het treurig *ja* aan hare lippen ontvloeijen en de vereischte formaliteiten worden, te midden van tranen en geween, verder voortgezet.

Na den afloop, noopt de staf-officier de jonggehuwden, zich het laatst vaarwel te zeggen; op deze uitnoodiging stort de jonge vrouw als levenloos aan de voeten van haren echtgenoot, den gevangene, en deze, insgelijks meer dood dan levend, wordt van haar afgescheurd en weggesleept.

Het is, door dit tooneel geschokt, dat de omstanders den naam der Koningin hebben doen hooren en dat er besloten is, de menschlievendheid eener vorstin, echtgenoote en moeder, ten behoeve eener echtgenoote en aanstaande moeder in te roepen, tot het verwerven van het pardon voor hem, die zijn leven, slechts uit liefde voor zijne moeder en zijne beminde, naar de gestrengheid der krijgswetten heeft verbeurd.

— Men leest in het blad *l' Echo de Vesone.*

« Wij hebben eenen schoonen trek van moed en van zelfsopoffering van eene juffer uit Perigueux te vermelden. Mejufvrouw *O.* . . . . . , modemaakster, had een hondje, hetwelk door eenen dollen hond gebeten was geworden. Zij had de wond doen uitbranden en droeg zorg het hondje goed opgesloten te houden en gade te slaan. Na verloop van veertig dagen begonnen de teekenen van dolheid zich heftig te openbaren; het diertje beet in al, wat het bereiken kon. Mejufr. *O.* achtte het dus noodzakelijk hetzelve te doen doodslaan; maar op het oogenblik dat zij de deur slechts even opent, ontsnapt haar het dier en loopt het den trap af en de straat op.

« Beseffende hoe vele ongelukken hare onvoorzigtigheid ten gevolge kon hebben, denkt Mejuffer *O.* . , weinig aan het gevaar, waaraan zij zich zelve kon blootstellen, maar ijlt zij, half gekleed, het huis uit en een ieder toeroepende, voor den hond uit den weg te gaan, loopt zij hem in, werpt zich op hem, grijpt hem bij de keel, en roept, dat men haar een touw zal toereiken. Niemand durft haar dit brengen, maar men werpt het haar toe; zij alleen houdt gelukkig moed, en het gevaar haar veerkracht en behendigheid bijzettende, neemt zij het eene eind van het touw in den mond en maakt zij met hare tanden en de eene hand, die zij vrij heeft, een' strik, werpt dien den hond om den hals en verworgt hem eigenhandig.

« Hierna brengt zij het doode dier bij een honden doctor en deze erkent op hetzelve al de teekenen van de meest volstrekte dolheid.

« De commissaris van politie heeft aan den prefekt rapport gedaan van deze kloeke daad en verzocht dat aan de heldin eene eerebelooning mogt worden toegekend.

BELGIE.

BRUSSEL, den 14. November. Heden morgen ten één ure heeft de opening der Wetgevende Kamers met het gewone ceremoniëel plaats gehad. In de door den Koning uitgesproken troonrede, leest men onder anderen het volgende:

« De vraagstukken wegens het grondgebied, de finantiele zaken en de stroomen, wier oplossing door het tractaat van 5. November 1842 was voorbereid, zijn tot in de minste bijzonderheden geregeld door overeenkomsten, die de vrucht zijn van den ijver en kunde der Commissarissen, door de beide Gouvernementen benoemd. Onze politieke betrekkingen en goede nabuurschap met het Koningrijk der Nederlanden en met Luxemburg zien zich alzoo op liechte en regelmatige grondslagen gevestigd.

« Ten gevolge van deze schikkingen is België teruggekeerd in het bezit van geldwaarden, welke veroorloofd hebben het domein van den Staat te vergrooten, de vlottende schuld te verminderen, en de lasten af te doen welke nog op onderscheiden wegen van scheepvaart drukten.

« Ten einde de laatste sporen van een staat van vijandelijkheid uit te wisschen, die reeds ver achter ons ligt, en om nog onder water staande landen aan den landbouw te hergeven, zal een nieuw beroep op uwe gevoelens van billijkheid en welwillendheid gedaan worden."

NEDERLANDEN.

ARNHEM, den 14. November. Heden is, ingevolge vroeger medegedeeld, de zaak tegen den drukker en uitgever dezer courant behandeld. De pleidooijen, zoo van de zijde van het openbaar ministerie, als van die van den uitgever, zijn met waardigheid en talent voorgedragen. Voor den laatste sprak de Heer en Mr. *J. M. de Kempenaer*, terwijl de Heer en Mr. *F. Serrurier* de beschuldiging voordroeg en concludeerde, dat de beklaagde zou worden schuldig verklaard aan laster jegens den Koning, en veroordeeld tot een gevangenis van twee jaren. — Heden over 8 dagen, des namiddags ten 1 ure, zal de regtbank uitspraak doen. *(Arnh. Courant.)*

NIJMEGEN, den 14. November. Gisteren avond, omstreeks acht ure, werden even buiten onze stad, aan den Graafschen weg, nabij het Haatersche pad, twee commiezen der belastingen, gestationeerd te Wijchen, welke zich in surveillance bevonden, op het onverwachtst door een aantal, schijnbaar met knuppels gewapende personen, aangerand en moorddadig geslagen, zonder dat zij, niettegenstaande zij gewapend waren, iets tot verwering konden bijbrengen. De duisternis belettede hun eenen der aanranders te herkennen of te zien. Nadat een der kommiezen, met name *J. D. Wiechman*, tijdelijk buitengewoon commies der 4e klasse, eenigen tijd later met behulp van andere personen, in de stad gebragt was, bleek het, dat deze zoodanig was mishandeld, dat buiten verscheiden kneuzingen, zijn regter arm was gebroken, terwijl bij nadere bewerkstelligde nasporing de tweede commies der 2e klasse *P. H. Staverman*, ter plaatse van het misdrijf, dood gevonden werd. Naar de stad gevoerd is hij bevonden door eenen slag tegen een der slapen van het hoofd, doodelijk getroffen te zijn. — Van de daders is tot nog toe niets ontdekt. De verslagene laat eene ziekelijke weduwe en twee kinderen na.

GEMENGDE BERIGTEN.

Te Parijs zal eerstdaags een ministerieel dagblad worden opgerigt om den Hertog van Nemours te prijzen, ten koste der natie. -- Te Kampen wordt een volontair in eene ijzeraffaire gevraagd. -- In 't voorjaar zal er een opperbevelhebber over de vestingwerken van Parijs worden aangesteld. -- De graaf van Nassau is met tien wagens de grenzen overgetrokken, den weg inslaande naar Berlijn. -- De Tweede Kamer zal aanstaanden Dingsdag hare zittingen hervatten ter regeling van ruim 4 tekorten, ettelijke achterstanden, geldligtingen en meer andere merkwaardige zaken. -- De magnetiseur P. van Hees adverteert te hebben genezen 9 vallende ziekten waaronder Fijtje en Antje Schaafsma, de laatste van eene verstopping in 't onderlijf, 8 zenuwzieken, 5 verlamden, 15 zware Rhumatieken, twee 20 jaren daaraan laborerende, 1 elf- en 1 drie-jarige doofheid, 1 paar loopende ooren, 1 24-jarige borstkwaal, 5 maagkwalen, 3 verjaagde hoofdpijnen, en eene menigte andere kwalen. (HB.) -- Achmed-pacha van Sennaar heeft zijn plan om een regiment ruiterij op drommedarissen op te rigten laten varen, wegens de koppigheid dezer dieren. -- Een zeilemaker te Rotterdam heeft zich vrijwillig opgehangen. -- Aangeboden een pas getrouwd paar, de man als kantoorlooper, (kan ook rijden) de vrouw spreekt 4 talen. (HB.) -- Vele personen in Londen lijden sedert eenige dagen aan ontsteking in het bovenste gedeelte der luchtpijp.

MENGELINGEN.

BOEKEN, LEZERS EN SCHRIJVERS.

(Een brief aan een myner vrienden.)

(Vervolg van onze vorige.)

Welnu, wat zegt gij van zulk een recept? Behoeft het u nu nog te verwonderen, dat wij romanschrijvers bij de vleet hebben? Voorzeker niet. Als het zoo gemakkelijk is, zou iemand bijna de lust bekruipen, om het métier ook op te vatten. En wat maakt het een vertooning, als men zijn naam daar zoo voor het oog van heel de wereld op een sierlijk gegraveerd titelblad ziet prijken, en daaronder een aanvallig Madonna-kopje als vignet! Ei, wat blieft je? — Hebt ge uwen eersteling in de wereld gezonden, dan volgt het overige van zelfs. Gij neemt andere personen, andere namen, de knoop wordt een weinig anders aangelegd, en gij hebt in een oogenblik tijds een nieuwen roman klaar. Gij vergenoegt u dan ook niet meer met eenvoudig uw naam op het titelblad te laten drukken, maar voegt er bij; « Schrijver van ...." Dat doet u als een man van gewigt kennen, en geeft crediet bij het romanlezend publiek. Of zijt gij misschien nog een weinig schroomachtig, om maar zoo ronduit met uwen naam voor den dag te komen? Vreest gij misschien nog de tuchtroede eener gestrenge critiek? Welnu, daar is ook nog wel een hulpmiddeltje voor; gij verbergt u achter een gefingeerden naam, en wordt een tweede groote onbekende. Zorg vooral ook, dat ge de voornaamste buitenlandsche tijdschriften leest; daar kunt ge menige nieuwe vond, menige vreemde wending uit afkijken; wie ter wereld zou u van plagiaat durven beschuldigen? Deel uw verhaal ook vooral in hoofdstukken af; zet boven ieder hoofdstuk een gepast opschrift, en aan 't begin van hetzelve een motto uit een onzer beroemdste dichters of prozaschrijvers, of, nog liever, zoo gij dat kunt, uit een Franschen, Duitschen of Italiaanschen dichter of schrijver; dat doet veel effect, en geeft u een magtig geleerd aanzien, zoo à la Walter Scott, begrijpt gij? — Eens aan 't schrijven zijnde, blijft gij aan den gang; lezers vindt gij altijd genoeg, en de lijst uwer werken kan, eer gij 't nog vermoedt, een paar bladzijden in den catalogus van iedere fatsoenlijke leesbibliotheek vullen.

Welnu, dat dunkt u? Doch dat is niets; wel neen, de achtbare grijze historie wordt er ook gewoonlijk bij in het spel geroepen. Zal een roman in den hedendaagschen smaak vallen, zorg dan, dat gij er een paar historische personen en daadzaken tusschen voegt, en schrijf op den titel « *geschiedkundig verhaal; historische episode,* » of nog liever: *historisch-romantische tafereelen*! Die arme geschiedenis! Om aan den roman dienstbaar te kunnen zijn, wordt zij naar de willekeur der heeren roman-schrijvers in duizend plooijen en kronkels gewrongen, en wordt in plaats van eene leermeesteresse der waarheid, het voormiddel voor elk ellendig verdichtsel. Als de helden van vroegeren en lateren tijd, die in zoo vele romans ten tooneele gevoerd worden, dat wisten, zij zouden zich ergeren over de flaauwe en zoutelooze praatjes, die hun veelal in den mond gelegd worden, en zich in hun graf omkeeren. 't Spreekt van zelf, dat ik dit alles ook voor het grootste gedeelte op vele vertaalde romans wil toegepast hebben. « Doch," zult gij zeggen, « als die aan hetzelfde euvel mank gaan, dan is het toch altijd nog beter, iets oorspronkelijks te hebben, dan die eindelooze reeks van vertalingen." Toegestemd, mijn vriend; maar, zeg ik op mijne beurt, een weinig oorspronkelijks, dat goed is, is beter dan veel en slecht. Daar hebt gij, b. v...... doch waartoe namen genoemd? Er zullen u op dit oogenblik, ook zonder dat ik ze noem, wel verscheidene namen onzer polygraphen en broodschrijvers voor den geest komen. Hebben wij niet een legio van zoogenaamde oorspronkelijke historische romans uit het tijdperk van den tachtigjarigen oorlog? Onze voorouders worden daar natuurlijk, à la Helmers, als modellen van deugd, dapperheid en regtschapenheid geroemd, en de Spanjolen zijn in de meeste romans uit dat tijdvak de booze daemons, de kweldduivels van het verhaal. Word niet boos, lieve vriend! dat ik mij daar wat sterk heb uitgedrukt, het is zoo kwaad niet gemeend. Ook ik bemin mijn vaderland en vereer den tachtigjarigen krijg, als een pligtmatigen kamp van vrijheid tegen gewetensdwang, van goed regt tegen vreemde overheersching. Ik koester eerbied en achting voor onze voorouders; maar waartoe dat duizendmaal herhaalde uitbazuinen van de deugden der vaderen? Wat Helmers als dichter, als groot dichter, vergund was, dat staat niet aan ieder alledaagsch romanschrijver vrij. Waren onze voorouders dan geene menschen van dezelfde beweging als wij? Ze mogen wat meer oud-Hollandsche degelijkheid en wat minder schrijfwoede hebben bezeten, ze zullen toch ook wel zwakke menschen zijn geweest, die dagelijks struikelden in velen!

En hoe wordt nu dat heirleger van vertaalde en oorspronkelijke romans ontvangen? Ik behoef u slechts op zoo vele leesgezelschappen en leesbibliotheken te wijzen, en de vraag zal voldoende beantwoord zijn. Daar zijn nog zoo vele roman-verslinders en verslinsters (vergeef mij het leelijke woord, lieve lezeres! wat gij dezen brief ooit onder de oogen mogt krijgen; ik wil u onder die rubriek niet geplaatst hebben), dat de uitgever doorgaans van een ruim debiet verzekerd kan zijn, al is er dan ook juist geen tweede oplage noodig. Trouwens, daar komt het gewoonlijk niet aan toe; de eene roman verdringt den anderen, en eer een jaar tijds verloopen is, is het boek in den stroom der nieuwsuitgekomen werken verzwolgen, en moet in een vergeten hoekje van de eene of andere leesbibliotheek een goed heenkomen zoeken, waar het zijn ellendig daarzijn flaauw en kwijnend voortsleept. Arme schrijvers! waar blijft uw roem? Gij droomdet van geluk, toen gij uw papieren-kind in de wereld zondt, en dacht uw naam daardoor tot den laatsten nakomeling over te brengen, en nu! ...... Op zijn best vergast de eene of andere schooljongen, wiens jeugdige hersenen door het lezen van romannetjes op den hol zijn gebragt, of een verliefd kamermeisje zich, in een verloren uurtje, aan de voortbrengselen van uw vernuft; doch overigens vergeten, geheel vergeten! Vreeselijk denkbeeld! Men zou denken, dat het velen een afkeer tegen het schrijven moest inboezemen, doch het tegendeel blijkt. Dagelijks sluiten zich nieuwe schrijvers aan de reeds bekende aan, en de vingerjenkte doet zich sterker dan ooit gevoelen. En geen wonder. Al worden zij dan ook later vergeten, op het eerste oogenblik vinden zij talrijke lezers, en er zijn altijd liefhebbers genoeg, die, bij gebrek aan betere bezigheden of uit tijdverveling, elken nieuwen roman gretig bij de hand nemen. Jongelieden vooral zijn dikwijls niet zeer keurig op de lectuur, die zich aan hen voordoet.

Zoo herinner ik mij nog levendig, hoe ik in mijne schooljaren smaak voor romans begon te krijgen. Toen had men nog geene romans zoo als we ze nu hebben; och neen, 't waren maar eenvoudig weg wat sentimentele liefdeshistories, ridderromans of roovers geschiedenissen. 'k Wil juist niet beweren, dat er in allen eene strenge zedelijkheid doorstraalde, maar, ik bid u, is het met de meeste hedendaagsche romans der Fransche school wel een hairtje beter? Het moge daar wat minder plat en duidelijk zijn uitgedrukt, het hedendaagsche vernuft moge er een nieuwmodisch vernisje van kieschheid en deugd hebben overgeworpen, de aap komt toch altijd uit de mouw kijken. Ik had nog nimmer een roman gelezen, toen ik van een mijner schoolmakkers een boek van dien aard ter leen kreeg; het was: « *Het lijden van den jongen Werther.*" Gij meesmuilt? Nu ja, in onze dagen zou dat sentementele boek zeker niet meer bevallen. Ik begon te lezen, en hoe meer ik las, hoe meer smaak ik er in vond. Daags kroop ik met den jongen Werther boven op den zolder in een hoekje; want ik was bevreesd, dat mijn vader (een ouderwetsch man, die een ingekankerden haat tegen al wat roman was koesterde) mij het boek zou ontnemen. 's Avonds ging het boek mede naar bed, de kaars werd op de bedplank gezet, en zoo kon ik uren lang lezen, totdat mij de oogen van slaap en vermoeidheid digt gingen. Hoe meer malen ik het boek las, hoe meer deernis ik met den jongen Werther kreeg, en ik zat dikwijls uren lang, uit puur medelijden met den armen jongen, te huilen. — Later kreeg ik smaak in riddergeschiedenissen, en daar ik mijn vader reeds vroeg had verloren, kon ik mijn leeslust nu meer den ruimen teugel vieren. 't Waren boeken van dezelfde soort, zoo als later Anna Radcliffe ze heeft geschreven, vol gruwelen en ijselijkheden. Daar las ik van moord en brandstichting, van ridders zonder hoofden en boden van het veemgeregt, van geestverschijningen en onderaardsche gewelven, en wat al niet meer! Brrr! Eene koude rilling gaat mij over het lijf, als ik er aan denk. Het natuurlijke gevolg was, dat ik 's nachts niet kon slapen, of zoo ja, dan ten minste door akelige droomen en nachtgezigten werd geplaagd.

(Slot hierna.)

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 18. November. Sedert den dezer 16 zijn alhier ter reede gekomen. Voor Antwerpen bestemd:

Le Constant, F. de Corte, Liverpool, klipzout; Anna, K. H. Walloe, Holbeck, Anna Elisabeth, H. Recuts, Kioge, beide garst.

Voor Vlissingen bestemd:

David, W. Zeuwick; Richard, W. Cook, beide Sunderland, steenkolen.

Voor Brussel bestemd:

De jonge Jacob, P. Bauwens, Stokton, aardewerk.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van deze reede naar zee gezeild.

Eliza, P. O. Ahrends, Rostock, l'Eclair, N. Jepsen, Lissabon, beide ballast; Waterville, J. Miles, Liverpool, schors; Mozart, A. Walsch, New-York, stukgoederen en passagiers, laatst van Vlissingen, na gedane reparatie wegens bekomene avarij.

Te Vlissingen, bij A. W. VAN BIEKEN